

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ ЯК ШЛЯХ В ОПАНУВАННІ ЗНАННЯМИ В АГРАРНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Братчик А.Г., директор наукової бібліотеки,
Дніпропетровський державний аграрний університет

Наукова бібліотека Дніпропетровського державного аграрного університету є інформаційною основою науково-освітнього процесу в навчальному закладі, тією творчою лабораторією, від ресурсів та послуг якої багато в чому залежить якість і зміст навчання та наукових досліджень. Професійний рівень співробітників бібліотеки дозволяє підтверджувати це на високому рівні щоденно, забезпечуючи швидкий та зручний доступ до всіх ресурсів, а цілеспрямована діяльність колективу бібліотеки з формування інформаційної культури сприяє самостійній роботі студентів, визначає шлях в опануванні знаннями. Впроваджені в науковій бібліотеці сучасні технології користування як бібліотекою, так і віртуальними засобами засвоєння інформації, дозволяють виховувати творчу зацікавленість особистості, створюють комфортні умови.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування університетською бібліотекою проводиться відповідно до нових вимог навчально-виховного процесу та сприяння розвитку наукових досліджень у рамках Болонських ініціатив і зосереджується на виявленні та повному задоволенні інформаційних запитів користувачів, навчанні культури споживання інформації, навчок її аналітичного відбору, забезпеченні доступу до інформаційних ресурсів бібліотеки, які включають електронні копії навчально-методичних робіт викладачів університету, електронні підручники та навчальні посібники.

В структурі бібліотеки 3 абонементи, 7 читальних зал, 2 філії бібліотеки в студентських гуртожитках, 21 кафедральний бібліотечний пункт, 3 електронні читальні зали.

Парк комп'ютерної мережі включає 55 комп'ютерів, в т.ч. 38 комп'ютерів для користувачів в читальних залах, на філіях, в залі каталогів, цим самим значно скоротився шлях надходження нової інформації, традиційно користувачі ведуть пошук інформації за навчальними запитом, працюють з повнотекстовими документами через університетську локальну мережу Ethernet та Internet, який доступний в усіх структурних підрозділах бібліотеки.

Постійно продовжується робота з поповнення інформаційних ресурсів і надання їх користувачам для виконання різних запитів. Програмне забезпечення здійснюється завдяки сучасній інформаційно-бібліотечній системі «УФД/Бібліотека». Це поповнення і створення нових власних баз даних, електронних видань та електронного каталогу. Так, протягом попереднього року власні бази даних поповнилися 18865 описами документів, об'єм власних баз даних становить 86966 бібліографічних описів. Підрозділами бібліотеки до електронного каталогу внесено 10871 опис.

Створений електронний каталог нараховує базу даних понад 60 тисяч бібліографічних записів, яких достатньо на даному етапі завдяки університетській локальній мережі використовувати безпосередньо в комп'ютерних лабораторіях та навчальних аудиторіях університету.

Традиційно наукова бібліотека щороку приймає активну участь у проведенні наукових конференцій, семінарів, нарад. Серед них: Всеукраїнська науково-практична конференція «Екологічні питання співіснування: людина – рослина», X Міжнародна конференція «Сучасні проблеми землеробської механіки» пам'яті академіка П.М.Василенка, Придніпровська науково-практична конференція «Формування національних і загальнолюдських цінностей у студентів», семінар-практикум керівних працівників і спеціалістів АПК Дніпропетровщини, на яких було організовано відкриті перегляди матеріалів «Наука – виробництву», «Наукові праці вчених ДДАУ», «Виховуємо патріота, громадянина, творчу особистість», «Екологія: взаємовідносини людини і середовища», проводилися бесіди, інформаційні огляди видань. Для керівників і спеціалістів сільського господарства, присутніх на семінар-практикумі підготовлено, видано і роздано анотований рекомендаційний покажчик «Сучасний стан аграрного виробництва в Україні і світі».

В ході Тижнів факультетів за замовленнями кафедр були складені рекомендаційні списки літератури «Вища технічна освіта: принципи професійної підготовки інженерних кадрів в Україні і світі», «Обладнання і нові технології для зернопереробних підприємств і хлібопекарного виробництва», «Агроекологічна освіта у вищій школі», «Озима пшениця: нові сорти для впровадження», «Методи дослідження ґрунтів», «Кукурудза: селекція та насінництво».

У бібліотеці проводяться заходи до знаменних ювілейних дат вчених університету циклу «Пам'ять про вчених ДДАУ» (професорів С.І.Чорнобривенка, І.Н.Шевелева, В.І.Остапова, Я.М.Захрялова, П.М.Демиденка, П.М.Семіусова). Серія книжкових виставок «Науковці ДДАУ – ювіляри» висвітлювала наукову та педагогічну діяльність професорів А.С.Кобця, І.Х.Узбека, Л.І.Храмцова, О.І.Бурі, В.Ю.Ільченка, Л.Ю.Мельника, П.М.Приходька, П.К.Охмата та ін.

До ювілейних дат вчених в газеті «Кадри – селу» започатковано цикл бібліографічних оглядів «Наукові публікації вчених та випускників ДДАУ».

Формування інформаційної культури користувачів є одним із пріоритетних напрямків бібліотеки, яка включає традиційну бібліотечно-бібліографічну культуру й вміння оперувати інформацією з використанням сучасних комп'ютерних засобів, цим самим сприяє становленню студента, як спеціаліста, молодого науковця, особистості. Основне завдання – самостійне орієнтування в інформаційному просторі, свідомого добору інформаційних джерел та постійне прагнення до пошуку інформації. З різними категоріями користувачів проведено 41 заняття з використання традиційних та електронних ресурсів, надано 5707

індивідуальних та групових консультацій з бібліографічного пошуку документів та методики оформлення списків використаної літератури при написанні курсових, дипломних, наукових та інших робіт.

В комплексі пропагуються бібліотечно-бібліографічні та інформаційні знання. Заняття проводяться диференційовано з студентами 1-го курсу, лекційні заняття з бакалаврами та магістрами, практичні заняття з алгоритму пошуку. Лекції, бесіди, огляди, майстер-класи, повідомлення, коментарі, інформації та інші форми використовуються в ході комплексних заходів Місячника першокурсника, Днів дипломника, Днів магістра, Тижнів факультетів, Днів інформації тощо.

В рамках Місячника першокурсника на заняттях студенти знайомляться з бібліотекою, системою обслуговування, правами та обов'язками користувачів, структурою інформаційних ресурсів, основними процесами інформаційної діяльності, довідково-пошуковим апаратом, електронними ресурсами бібліотеки – сайтом, електронним каталогом, повнотекстовими базами даних. Такі заняття формують у студентів навички активного використання бібліотечно-бібліографічних інформаційних ресурсів бібліотеки.

Культурно-просвітницьку діяльність бібліотеки поряд з іншими формами забезпечують читацькі об'єднання за інтересами: літературна вітальня «Гармонія», «Ріднокрай», «Дивослово», «Родовід». Учасники клубу «Родовід» були нагороджені Подяками обласної та міської рад за відродження традицій української культури та стали Лауреатами обласного конкурсу «Студентська весна-2010», а літературна вітальня «Гармонія» понад 30 років постійно проводить свою діяльність.

У виховній роботі серед студентів поряд з традиційними заходами такими, як діяльність читацьких об'єднань, проведення днів інформації, бібліографічних оглядів, зустрічей з цікавими особистостями, використовуються також екскурсії по бібліотеці, літературно-музичні вітальні на факультетах, години духовного спілкування.

Впроваджені інформаційні технології, постійна просвітницька робота серед студентства, інформаційний супровід педагогічного процесу – сучасна тенденція в роботі наукової бібліотеки. Як наслідок, Державна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН України визначила наукову бібліотеку агроуніверситету кращою в бібліотечно-інформаційному забезпеченні навчального процесу за результатами діяльності у 2009 році, а колектив бібліотеки нагороджений Подякою управління агропромислового розвитку Дніпропетровської облдержадміністрації. Але саме основне в діяльності бібліотеки те, що вона необхідна для користувачів як скарбниця знань.